

Prikaz

Rukopis primljen 27. 10. 2018.

Prihvaćen za tisak 29. 10. 2018.

<https://doi.org/10.22210/govor.2018.35.07>**Elenmari Pletikos Olof***epletikos@ffzg.hr*Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
Hrvatska

XXXII. međunarodni znanstveni skup HDPL-a *Jezik i um*. Rijeka, Hrvatska, od 3. do 5. svibnja 2018. godine

Na Filozofskom fakultetu u Rijeci od 3. do 5. svibnja 2018. godine održan je XXXII. međunarodni znanstveni skup Hrvatskog društva za primijenjenu lingvistiku pod nazivom *Jezik i um*. Kao što kazuje naziv skupa, glavna tema bila je suodnos jezika i uma na svim planovima i razinama lingvističkih istraživanja. Predsjednica Hrvatskog društva za primijenjenu lingvistiku Mihaela Matešić uspjela je temu čije se proučavanje uobičajeno vezuje uz kognitivnu lingvistiku proširiti na druga lingvistička područja i time otvoriti prostor novim istraživanjima i spoznajama o jeziku i njegovu funkcioniranju u društvu. Skup je obuhvatio sljedeće teme: jezik i um u interakciji, jezik i um sudionika u komunikaciji, jezik i um standardologa, jezik i um stručnjaka te jezik i um višejezičnoga govornika.

I ovogodišnjoj konferenciji HDPL-a prethodio je pretkonferencijski događaj, jednodnevni simpozij koji je održan 2. svibnja 2018. Bio je to već 3. simpozij SCIMETH, pod nazivom *Etička pitanja u suvremenim lingvističkim istraživanjima*. Simpozij je organizirao Regionalni aktiv HDPL-a Rijeka u suradnji s Centrom za jezična istraživanja (CJI) Filozofskog fakulteta u Rijeci, a glavna organizatorica tog događaja bila je doc. dr. sc. Anastazija Vlastelić. U sklopu simpozija održana su dva pozvana predavanja: doc. dr. sc. Kristina Cergol Kovačević sa Sveučilišta u Zagrebu održala je predavanje pod nazivom *Etika istraživanja u primijenjenoj lingvistici: što, zašto i kako?*, a doc. dr. sc. Zvezdana Vrzić sa Sveučilišta u Rijeci i Sveučilišta u New Yorku predavanje pod nazivom *Pitanje etičnosti u jezičnim istraživanjima na terenu i nakon njega*.

Na ovogodišnjoj konferenciji HDPL-a *Jezik i um* bila su ukupno 144 sudionika. Većina njih bili su znanstvenici iz Hrvatske, a oko petina sudionika došla je s čak 22

različita inozemna sveučilišta. Na skupu je održano pet plenarnih izlaganja, a još 93 rada prihvaćena su za izlaganje i nalaze se u programu skupa.

Pozvani plenarni izlagači na skupu bili su: prof. dr. sc. Ewa Dąbrowska sa Sveučilišta u Birminghamu, izv. prof. dr. sc. Willem B. Hollmann sa Sveučilišta u Lancasteru, prof. dr. sc. Ljiljana Šarić sa Sveučilišta u Oslu, prof. dr. sc. Maja Brala-Vukanović sa Sveučilišta u Rijeci i prof. dr. sc. Anita Peti-Stantić sa Sveučilišta u Zagrebu. Profesorica Dąbrowska održala je predavanje pod nazivom *Language learning as cooperative interaction between implicit and explicit processes / Učenje jezika – kooperativna interakcija implicitnih i eksplicitnih procesa*, u kojem dokazuje da mehanizmi koji se smatraju specifičnima samo za usvajanje L1 kod djece ili samo za učenje L2 kod odraslih postoje u oba tipa učenja jezika, tj. objašnjava temeljne kognitivne mehanizme koji su podloga u oba tipa učenja. Profesor Hollmann održao je predavanje pod nazivom *Cognitive sociolinguistics: From inspiration to innovation / Kognitivna sociolingvistika: od inspiracije do inovacije*, u kojem je prikazao kako se razvijala kognitivna sociolingvistika, tj. koji su njezini deskriptivni, metodološki i teorijski doprinosi i u kojem smjeru predviđa njezin daljnji razvoj. Profesorica Šarić održala je predavanje *Contrasting similar languages from a cognitive linguistics perspective: The case of prefixed verbs in Slavic / Kontrasti sličnih jezika iz kognitivnolingvističke perspektive: prefiksadni glagoli u slavenskim jezicima*, u kojem je prikazala i protumačila različita značenja prefiksa u-, o(b)-, od- i do- u hrvatskom i bugarskom jeziku. Profesorica Brala-Vukanović održala je predavanje *Language and mind: The (in)extricable inextricability / Jezik i um: (ne)razrješiva nerazrješivost*, u kojem je dala pregled temeljnih postavki kognitivnolingvističke paradigme te je na temelju analize pokaznih čestica pokušala protumačiti neke univerzalne strukturne elemente i načela koja jezik dijeli s drugim podsustavima ljudskog uma. Profesorica Peti-Stantić sa Sveučilišta u Zagrebu održala je predavanje *Languages in the mind: Systematic variability of agreement and word order interface options / Jezici u umu: sustavna varijabilnost mogućnosti slaganja i reda riječi*, u kojem je pokazala međudjelovanje semantičkih i sintaktičkih obilježja na primjerima sročnosti i reda riječi u brojnim morfosintaktičkim varijantama hrvatskoga. Sva plenarna predavanja održana su na engleskom jeziku i zajedno s pitanjima i raspravom trajala su po sat vremena. Četiri su plenarna predavanja snimana te se mogu pogledati i poslušati na sljedećim linkovima:

1. Ewa Dąbrowska: *Language learning as cooperative interaction between implicit and explicit processes*, <https://youtu.be/HII8rQKN7qk>
2. Willem B. Hollmann: *Cognitive sociolinguistics: From inspiration to innovation*, <https://youtu.be/uqpk6LCBhls>
3. Maja Brala-Vukanović: *Language and mind: The (in)extricable inextricability*, <https://youtu.be/OLuqLtimz4M>
4. Anita Peti-Stantić: *Languages in the mind: Systematic variability of agreement and word order interface options*, <https://youtu.be/52vtymfRfRE>.

Uz pozvana predavanja u programu skupa bilo je planirano izlaganje još 93 rada (održano je devet izlaganja manje). Izlaganja su se odvijala u četiri paralelne sesije, a za svako je bilo predviđeno pola sata: 20 minuta za prezentaciju i deset minuta za raspravu. Radovi su većinom bili na hrvatskom jeziku (56 radova), iznimno velik broj radova u programu je na engleskom jeziku (33 rada), a manji broj održan je na talijanskom jeziku (4 rada).

Jedna sesija u subotu, 5. svibnja 2018., okupila je fonetske teme te je na skupu sudjelovalo sedam djelatnika Odsjeka za fonetiku Filozofskog fakulteta u Zagrebu (Damir Horga, Ines Carović, Marko Liker, Ana Vidović Zorić, Diana Tomić, Jelena Vlašić Duić i Elenmari Pletikos Olof) te troje studenata fonetike. Damir Horga i Vlasta Erdeljac održali su izlaganje pod nazivom *Odnos govorne disfluentnosti i govornih pogrešaka*; Ines Carović izložila je rad *Razlika u varijabilnosti hrvatskih vokala u značenjskim i beznačenjskim riječima: ultrazvučno istraživanje*; Marko Liker i Ana Vidović Zorić održali su izlaganje *Govorne pogreške i izgovorne geste: elektropalatografsko istraživanje*; Elizabeta Kantoci, Marija Marijić, Lucija Bukovčan i Marko Liker izložili su *Elektropalatografsko istraživanje asimilacija: kategorijalnost i stupnjevitost*; Diana Tomić i Renata Geld prezentirale su rad *Fonološki razvoj – interakcija kvalitete fonoloških reprezentacija i fonološkog procesiranja*, dok su Blaženka Martinović, Mihaela Matešić, Elenmari Pletikos Olof i Jelena Vlašić Duić prikazale rezultate istraživanja pod nazivom *U potrazi za standardnim izgovorom*.

Na XXXII. skupu HDPL-a knjiga sažetaka pod nazivom *Jezik i um / Language and mind* objavljena je u e-izdanju. Uredile su je Diana Stolac i Magdalena Nigoević, a dostupna je na mrežnoj stranici <http://www.hdpl.hr>. Radovi sa skupa bit će objavljeni u domaćem zborniku u izdanju HDPL-a i Srednje Europe i u međunarodnom zborniku u izdanju HDPL-a i njemačkog izdavača Petera Langa (radovi na engleskom i njemačkom jeziku). Domaći zbornik bit će objavljen

usporedno u tiskanom i elektroničkom obliku u slobodnom dostupu na mrežnim stranicama Društva.

Članovi Organizacijskog odbora XXXII. skupa HDPL-a, koji su iznimno kvalitetno pripremili skup te ga proveli prema najvišim standardima kakvi se danas primjenjuju u svijetu, bili su: Mihaela Matešić (Rijeka), Anita Memišević (Rijeka), Anastazija Vlastelić (Rijeka), Sanda Lucija Udier (Zagreb), Benedikt Perak (Rijeka), Borana Morić-Mohorovičić (Rijeka), Magdalena Nigoević (Split), Diana Stolac (Rijeka) i Jasna Bićanić (Rijeka). Programski odbor brojio je 46 članova, a njihova je uloga bila u recenzentskom postupku prijavljenih sažetaka koji se odvijao putem mrežnih stranica društva s potpunom zaštitom identiteta autora i recenzenta. Radni dan u četvrtak zaokružen je večernjim domjenkom, a u petak su organizatori omogućili sudionicima i druženje uz ručak. U okviru skupa u petak je organizirano vođeno razgledavanje grada, a nakon toga svečana večera koja se održala u restoranu *Na kantunu* u Rijeci. Velike pohvale organizatorima skupa i nadamo se da će i idući skupovi HDPL-a nastaviti s ovako dobrom praksom poticanja suradnje hrvatskih filologa te povezivanja hrvatskih znanstvenika sa svjetskim trendovima u lingvistici. S obzirom na činjenicu da su sva plenarna izlaganja i više od trećine ostalih radova održani na engleskom jeziku, možemo reći da je skup, čija je primarna uloga bila okupiti hrvatske lingviste i stručnjake iz raznih filoloških područja, u znatnoj mjeri poprimio međunarodni karakter i time stekao još veći ugled.

Idući, XXXIII. skup HDPL-a održat će se ponovno u Rijeci, od 16. do 18. svibnja 2019. godine pod nazivom *Značenje u jeziku – od individualnoga do kolektivnoga*.
